

Warszawa, 5 czerwca 2023 roku

ZARZĄD

Prezes
MAREK GUMKOWSKI

Wiceprezeski
MAGDALENA CZYŻ
IRENA WÓYCICKA

Skarbnik
JAN HERCZYŃSKI

Sekretarz
DAMIAN WUTKE

Członkowie
STEFAN JACKOWSKI
KATARZYNA KUCZYŃSKA-
KOSCHANY
KRZYSZTOF PODEMSKI
PRZEMYSŁAW WISZNIEWSKI

Prokuratura Okręgowa w Poznaniu

ul. Solna 10

61-736 Poznań

Zawiadamiający:

Otwarta Rzeczpospolita Stowarzyszenie

przeciw Antysemityzmowi i Ksenofobii

ul. Krakowskie Przedmieście 16/18

00-325 Warszawa

Sygn. IP/1424/23

RADA

Przewodnicząca
PAULA SAWICKA

Członkowie
MONIKA ADAMCZYK-
GARBOWSKA
MICHAŁ BILEWICZ
HALINA BORTNOWSKA
HELENA DATNER
CEZARY GAWRYŚ
ALEKSANDRA GLISZCZYŃSKA-
GRABIAS
JANUSZ GRZELAK
ELŻBIETA JANICKA
KRZYSZTOF KICIŃSKI
IRENEUSZ KRZEMIŃSKI
HENRYK LIPSZYC
MIROSLAWA MARODY
ELŻBIETA PETRAJTIS-O'NEILL
JÓZEF PINIOR
KRYSTYNA STARCZEWSKA
DARIUSZ STOLA
ANTONI SUŁEK
ROBERT SZUCHTA
BARBARA WEIGL
LUDWIKA WUJEC
KRYSTYNA ZACHWATOWICZ-
WAJDA

ZAWIADOMIENIE O UZASADNIONYM PODEJRZENIU POPEŁNIENIA PRZESTĘPSTWA

Działając w imieniu Otwartej Rzeczpospolitej Stowarzyszenia przeciw Antysemityzmowi i Ksenofobii („Zawiadamiający” lub „Organizacja”), niniejszym:

- I. na podstawie art. 304 § 1 k.p.k. zawiadamiam o uzasadnionym podejrzeniu popełnienia przestępstwa przez Michała Woźnickiego, tj. czynu z art. 257 k.k. w postaci publicznego wypowiedania się o Żydach jako „pójawkach i kleszczach, żyjących na organizmie właściciela”, „korumpujących, zniewalających, deprawujących”, „odpowiedzialnych za pornografię, rozpijanie młodzieży, demoralizację”, „odpowiedzialnych za zło na świecie” – a tym samym wywoływania poczucia silnej niechęci oraz nienawiści wobec Żydów z powodu ich przynależności narodowej;
- II. wnoszę o przeprowadzenie dowodu z:
 - a. wydruku zrzutu ekranu ze strony:
<https://www.youtube.com/watch?v=AYe1r5eyWxE>
 - b. nagrania transmisji modlitwy południowej z dnia 2 czerwca 2023 r. prowadzonej przez Michała Woźnickiego dostępnej pod linkiem:
<https://www.youtube.com/watch?v=AYe1r5eyWxE>
— na okoliczność treści wypowiedzi

- na okoliczność nieograniczonego (publicznego) dostępu do głoszonych przez Michała Woźnickiego wypowiedzi za pośrednictwem Internetu;
- III. wnoszę o wszczęcie dochodzenia w sprawie możliwości popełnienia przestępstwa, o którym mowa w pkt I powyżej;
a w razie wszczęcia dochodzenia
- IV. wnoszę o dopuszczenie Zawiadającego do postępowania przygotowawczego jako stroną w charakterze pokrzywdzonego;
- V. na podstawie art. 117 § 1 k.p.k. wnoszę o powiadamianie Zawiadającego o przewidywanym terminie i miejscu przeprowadzenia czynności procesowych.

UZASADNIENIE

I. STAN FAKTYCZNY

1. Michał Woźnicki jest księdzem salezjaninem odprawiającym msze święte i modlitwy transmitowane za pośrednictwem portalu youtube.com. Transmisje odbywają się codziennie w formule online (tj. na żywo) i są powszechnie udostępniane nieoznaczonej liczbie osób. Za pośrednictwem kanału „W obronie Mszy Św. P-ń Wroniecka 9. Msza Trydencka”¹ wszyscy zainteresowani mogą oglądać nagrane transmisje ww. mszy świętych.
2. Jedną ze wskazanych wyżej mszy świętych Michał Woźnicki odbył w dniu 6 listopada 2022 r. Msza była transmitowana za pomocą kanału „Pl.Zmartwychwstania 1, Baranowo. Jakub Zygarłowski” na portalu youtube.com. Na ww. kanale udostępniono również nagranie przedmiotowej modlitwy („**Nagranie**”).
3. Jak wynika z Nagrania, Michał Woźnicki podczas transmitowanej modlitwy zawarł szereg twierdzeń odnoszących się do Żydów:

[czas 59:57]

"Żydzi spełniają w tym świecie rolę pijawek i kleszczy, żyją na organizmie właściciela, którego przejmują, korumpują, zniewalają, deprawują. Za wielość, czy może i wszystką pornografię w tym świecie są odpowiedzialni Żydzi, za rozpijanie młodzieży, demoralizację [...] Żydzi poprzez [...] pieniądź [...] odpowiadają za wiele, wiele zła w tym świecie [...]"

Dowód: wydruk zrzutu ekranu ze strony:

<https://www.youtube.com/watch?v=AYe1r5eyWxE>

nagranie transmisji modlitwy południowej z dnia 2 czerwca 2023 r. prowadzonej przez Michała Woźnickiego dostępnej pod linkiem: <https://www.youtube.com/watch?v=AYe1r5eyWxE>

II. STAN PRAWNY

4. Jak wynika z art. 256 § 1 k.k. kto publicznie propaguje faszystowski lub inny totalitarny ustrój państwa lub nawołuje do nienawiści na tle różnic narodowościowych, etnicznych, rasowych, wyznaniowych albo ze względu na bezwyznaniowość, podlega grzywnie, karze ograniczenia wolności albo pozbawienia wolności do lat 2.

5. W ocenie Zawiadamiającego, działanie Michała Woźnickiego spełnia przesłanki odpowiedzialności wskazane w przywołanym wyżej przepisie.
6. **Po pierwsze**, Michał Woźnicki, mówiąc o Żydach jako „pijawkach i kleszczach, żyjących na organizmie właściciela”, „korumpujących, zniewalających, deprawujących”, „odpowiedzialnych za pornografię, rozpijanie młodzieży, demoralizację”, „odpowiedzialnych za zło na świecie” nawołuje do nienawiści na tle narodowościowym.
7. Jak wskazuje się bowiem w orzecznictwie poprzez nawoływanie do nienawiści należy rozumieć:

"[W]ypowiedzi, które wzbudzają uczucia silnej niechęci, złości, braku akceptacji, wręcz wrogości do poszczególnych osób lub całych grup społecznych czy wyznaniowych, bądź też z uwagi na formę wypowiedzi podtrzymują i nasilają takie negatywne nastawienia i podkreślają tym samym uprzywilejowanie, wyższość określonego narodu, grupy etnicznej, rasy lub wyznania"

"[W]zywanie, zachęcanie, nakłanianie do uczucia silnej niechęci, wrogości do kogoś."

8. Wskazywanie, więc że Żydzi:
 - a. są pijawkami i kleszczami, żyjącymi na organizmie właściciela;
 - b. korumpują, zniewalają, deprawują;
 - c. są odpowiedzialni za pornografię, rozpijanie młodzieży, demoralizację; oraz
 - d. są odpowiedzialni za zło na świecie

jest wzbudzaniem uczucia silnej niechęci, o którym mowa w przywołanych wyżej orzeczeniach, a więc stanowi nawoływanie do nienawiści na tle narodowościowym w rozumieniu art. 256 § 1 k.k.

9. **Po drugie**, rozprzestrzenianie treści nawołujących do nienawiści na tle narodowościowym przez Michała Woźnickiego ma charakter publiczny – transmisja modlitwy z 2 czerwca 2023 r. była udostępniana online dla nieograniczonej liczby osób. Modlitwa została nagrana, zaś Nagranie jest do pory złożenia niniejszego zawiadomienia dostępne w portalu youtube.com. Do tej pory Nagranie obejrzało ponad 1 600 osób.
10. **Po trzecie**, okoliczności sprawy wskazują, że Michał Woźnicki działał z zamiarem bezpośrednim wywołania poczucia nienawiści wobec Żydów.
11. Z analizy wypowiedzi Michała Woźnickiego wynika, że nie tyle godził się on z okolicznością, że wypowiedzi mogły wzbudzać uczucia silnej niechęci wobec Żydów, co zmierzał intencjonalnie do wywołania takiego skutku. Przeciętny obywatel będzie miał bowiem świadomość, że wskazując in genere, że określona narodowość (nie zaś ich poszczególni członkowie w odniesieniu do poszczególnych sytuacji), że jest m.in. korumpująca, demoralizująca, odpowiedzialna za zło i pornografię.
12. **Ponadto**, czyn popełniony przez Michała Woźnickiego jest społecznie szkodliwy w stopniu większym niż znikomy.
13. Artykuł 256 k.k. chroni dobra prawne m.in. w postaci konstytucyjnego ustroju państwa, w tym zasadę demokratycznego państwa prawa jak i prawo do równego korzystania z praw i wolności przez wszystkie osoby, niezależnie od dzielących je różnic.
14. W przestrzeni publicznej – biorąc pod uwagę kontekst historyczny – brak jest miejsca na rozpowszechnianie treści nawołujących do nienawiści na tle narodowościowym. Brak jednoznacznego egzekwowania ochrony dóbr chronionych przez art. 256 k.k. prowadzić

będzie do legitymizowania dyskryminacji i nienawiści mniejszości oraz pomnażania przypadków podobnych naruszeń.

15. Nie powinno zatem budzić wątpliwości, że należy wszczynać dochodzenia w każdym przypadku uzasadnionego podejrzenia popełnienia przestępstwa wymienionego w art. 256 k.k. – jak to ma miejsce w niniejszej sprawie.
16. W związku powyższym, wnoszę o wszczęcie dochodzenia w sprawie możliwości popełnienia przez Michała Woźnickiego przestępstwa wskazanego w art. 256 k.k.
17. W konsekwencji, w ocenie Zawiadamiącego istnieją uzasadnione podstawy do postawienia Michałowi Woźnickiemu zarzutu popełnienia czynu określonego w art. 256 § 1 k.k.
18. Co istotne, publikowanie wypowiedzi Michała Woźnickiego w Internecie należy rozpatrywać nie tylko z perspektywy indywidualnej odpowiedzialności karnej Michała Woźnickiego, lecz również z perspektywy wspólnego dobra prawnego chronionego art. 256 § 1 k.k., tj. porządku publicznego. Przepis ten chroni bowiem nie tylko cześć i godność osób mogących być znieważonych w wyniku promowania treści nienawistnych na tle różnic narodowościowych (tj. oznaczonej węższej grupy osób), lecz również porządek publiczny (stanowiące powszechne dobro prawne):

*„W doktrynie występują znaczne rozbieżności co do tego, które dobra chronione przez art. 257 KK należy uznać za główne, a które – za uboczny przedmiot ochrony. Wydaje się jednak, że tak ze względu na umiejscowienie, jak i treść tego przepisu, za główny przedmiot ochrony należy uznać porządek publiczny, zaś dodatkowy – cześć i godność grupy osób lub osoby, naruszone przez zniewagę, a także nietykalność cielesną (por. R.A. Stefański, *Przestępstwo publicznego znieważenia grupy ludności lub osoby z powodu dyskryminacyjnego*, *Prok. i Pr.* 2006, Nr 6, s. 25–26).” [podkreśl. wł.]*

19. W rezultacie poszkodowanym w rozumieniu art. 49 k.p.k. nie będą wyłącznie osoby, których cześć i godność została naruszona transmitowaniem odprawianej 2 czerwca 2023 r. przez Michała Woźnickiego modlitwy oraz umieszczeniem Nagrania w Internecie, lecz znacznie szersze grono podmiotów z uwagi na naruszenie przez Michała Woźnickiego porządku publicznego stanowiącego powszechne dobro prawnie chronione.
20. Poszkodowanym w szczególności będzie Zawiadamiąjący jako organizacja społeczna walcząca o utrzymanie porządku publicznego oraz sprzeciwiająca się występowaniu zachowań o charakterze dyskryminacyjnym – działanie Michała Woźnickiego godzi bowiem w cele statutowe Zawiadamiącego (§7 ust 2. statutu Zawiadamiącego) oraz prowadzi do pogłębiania się negatywnych praktyk społecznych uderzających w porządek publiczny, którym występowaniu działalność Zawiadamiącego się przeciwstawia.

Dowód: Statut Zawiadamiącego z 23 marca 2019 r.

21. W konsekwencji Organizacja ma nie tylko status zawiadamiającego w niniejszym postępowaniu, co również status strony, której dobro prawne zostało naruszone w wyniku działania podjętego przez Michała Woźnickiego.
22. W związku z powyższym wnoszę jak w petitum, w tym w szczególności wnoszę o wszczęcie dochodzenia w sprawie możliwości popełnienia przez Michała Woźnickiego czynu stypizowanego w art. 256 § 1 k.k.

Załączniki:

1. informacja odpowiadająca odpisowi aktualnemu z Rejestru Stowarzyszeń właściwego dla Zawiadającego;
2. statut Zawiadającego z 23 marca 2019 r.;
3. wydruk zrzutu ekranu ze strony:
<https://www.youtube.com/watch?v=AYe1r5eyWxE>
4. nagranie transmisji mszy świętej z dnia 6 listopada 2022 r. odprawianej przez Michała Woźnickiego dostępnej pod linkiem:
<https://www.youtube.com/watch?v=AYe1r5eyWxE>